

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ของปีที่ 5 ซึ่งในปีนี้อกองบรรณาธิการได้พิจารณาขยายพื้นที่ทางวิชาการจากเดิมปีละ 4 เล่ม เป็นปีละ 6 เล่ม เพื่อขยายฐานรองรับกับความต้องการของผู้นิพนธ์ที่จะนำเสนอบทความให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน พิจารณากลับกรองเพื่อความสำเร็จของบทความก่อนการตีพิมพ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะบทความวิชาการที่อยู่ในวารสารฯ นั้นต่างก็มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ ที่จะกลายเป็นนวัตกรรม รวมถึงอาจจะส่งผลกระทบต่อ (Impact) ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยในฉบับนี้ประกอบด้วย บทความวิจัย 20 บทความ บทความวิชาการ 5 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ 1 บทความ ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ ดังนี้

องค์ความรู้และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นั้น ฉบับนี้เริ่มที่ผลการศึกษาศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการสื่อสารทางการเมืองเพื่อเสริมสร้างความสมานฉันท์ของพระครูธรรมธรบุญเที่ยง พุทธสาวิโก (ลักษณะพลวงค์) ที่พบว่า ทุกฝ่ายต้องให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน และมีสติสัมปชัญญะในการกลั่นกรอง ขณะที่ผลการพัฒนารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเลยของธงชัย สิงอุดม พบว่า จะต้องพัฒนาการออกเสียงเลือกตั้ง การสื่อสารทางการเมือง จิตสำนึกทางการเมือง การเป็นตัวแทนหรือเป็นอาสาสมัครทางการเมือง และส่งเสริมให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนและคนรุ่นใหม่ ส่วนการส่งเสริมความนิยมทางการเมืองของประชาชนมีต่อนักการเมืองในจังหวัดอุทัยธานีของ ประคอง มาโต จากการศึกษาพบว่า เป็นเรื่องของความสามารถพิเศษและประสบการณ์ของนักการเมือง ขณะที่ ศิลาวัฒน์ ชัยวงศ์ ที่ศึกษาวิจัยเศรษฐศาสตร์การเมืองของการแสวงหาและใช้ผลประโยชน์ส่วนเกินขององค์กรศาสนาแล้วพบว่า จากระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมสินค้าส่วนใหญ่มาจากความเชื่อ ความศรัทธา ทางพระพุทธศาสนา ทางไสยศาสตร์ และบุญพาณิชย์เป็นหลัก

ส่วนการศึกษาถึงความไม่เท่าเทียมเชิงพื้นที่ของชุมชนใกล้กองขยะชานเมืองของ วชิร บุญวิทยานัน พบว่า นโยบายการจัดระเบียบเมืองที่ผลักดันให้คนจนเมืองดั้งเดิมและคนที่อพยพมาจากชนบทต้องเคลื่อนย้ายออกจากศูนย์กลางเมืองสู่ชานเมืองไปต้องอาศัยอยู่ใกล้กองขยะที่มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ขณะที่การศึกษาศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างยั่งยืนของตลาด

สดในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ของสิริมาส หมื่นสายนั้นพบว่า แนวทางการจัดการขยะชุมชนตลาดสดนั้นควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการขยะให้มีความเหมาะสมกับข้อจำกัดทางด้านพื้นที่ของตลาด ขณะที่การศึกษาพุทธจริยธรรมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของพระราชรัตนสุธี (ขวัญรัก เกษรบัว) และภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของพระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ (สุเทพ ดีเยี่ยม) พบว่า หลักปรัชญาปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารจะตัดสินใจว่าการกระทำใดดีหรือไม่ดี ควรหรือไม่ควร เพื่อเกิดการพัฒนาตนเองให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น และมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในสังคม อันจะนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้า ความสุข ความสันติ

ในส่วนขององค์ความรู้ในทางครุศาสตร์และการบริหารการศึกษาจากการศึกษาแนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสาราณียธรรม 6 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ของพระมหาพัฒนา วฑฒณญาณ โพบว่า ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบในองค์กร บุคลากรมีความกล้าในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกของชัยวัช สุริกร ที่พบว่า ทักษะด้านความรู้ความคิดเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักด้านการศึกษาและการสอนและการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนจตุรมิตร อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ของกิตติยา สุขเกษม ศึกษาแล้วพบว่า ผู้นำควรมีใจเป็นกลาง มีการกระจายงาน เอาใจใส่ ช่วยแก้ปัญหา สร้างขวัญกำลังใจ สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และความห่วงใยอย่างจริงใจ

สำหรับการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามหลักทศิยาปาปนิสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนฟ้าอุดมของพรพิมล แก้วอ่อน และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามหลักทศิยาปาปนิสูตรของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่างของธีรพจน์ แบนเนียน พบว่า ผู้บริหารนั้นจะต้องการมองการณ์ไกล ฝึกฝนตนเองให้เชี่ยวชาญ และฝึกฝนพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี ขณะที่แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กของอรธพันธ์ แยมแสง นั้นพบว่าจะต้องมีการพัฒนาความประพฤติ ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา มีความเสียสละ กตัญญู และรู้จักวินิจฉัย ไตร่ตรอง สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ได้อย่างชัดเจน ส่วนการศึกษาแนวทางการสร้างความสามัคคีของบุคลากรในสถานศึกษาตามหลักสาราณียธรรม 6 ของผู้บริหารสถานศึกษาสทวิทยาเขตอัครราชวิทยาลัยของชนพน สุขแจ่ม และแนวทางการบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ของธัญญลักษณ์ ต่วนชะเอม พบว่า ผู้บริหารควรให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ให้โอกาสทุกคนได้รับการพัฒนา จัดทำงบประมาณบนหลักของประโยชน์ส่วนรวม และมอบหมายงานตามความถนัดของบุคลากร ในส่วนของแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูด้วยหลักไตรสิกขาของ

ครูกลุ่มโรงเรียนปางมะค่า จังหวัดกำแพงเพชรของสิริพร พิมพ์สิงห์ นั้นพบว่าการร่วมคิด ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ปัญหา ร่วมชื่นชม และร่วมสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ขณะที่รูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ของธีรพันธ์ เชิญรัมย์ พบว่า ควรมีการพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านองค์การ ด้านบุคคล ด้านความรู้ และด้านเทคโนโลยี

ในด้านองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนานั้นการศึกษาการมีส่วนร่วมของวัดและชุมชนในการอนุรักษ์ประเพณีการแข่งขันเรือยาว จังหวัดพิจิตรของพระครูพิจิตรวรเวท พบว่า วัดเป็นศูนย์กลางที่ทำให้เกิดความร่วมมือทั้งชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ ขณะที่การศึกษางานสาธารณสุขสงเคราะห์ของคณะสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์ที่มีต่อการพัฒนาสังคมของพระธีรพันธ์ จิตธมโม (บุญบาง) พบว่า เจ้าคณะจังหวัดเป็นผู้นำขับเคลื่อนงานด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ โดยมีรูปแบบและระบบการทำงานแบบคณะกรรมการ และมีกิจกรรมเด่นชัด เช่น การสร้างบ้านให้ผู้ยากไร้ การแจกสิ่งของบรรเทาทุกข์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาพระคิลานุปัฏฐาก: บทบาทการดูแลสุขภาพพระสงฆ์ของพระอธิการเฉลิม กนต์สาโร ที่พบว่า ในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพตนเอง พระอุปัชฌาย์ อาจารย์ และสภธรรมที่เฝ้าต่อพระธรรมวินัย ช่วยทำให้คุณภาพชีวิตพระสงฆ์หมู่ใหญ่มีสุขภาพที่แข็งแรงสามารถประกอบศาสนกิจตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนาได้ ขณะที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบบยั่งยืนเชิงพุทธของพระพิทักษ์ कुमारโก (ใจคง) คือ การพัฒนาตามหลักมัชฌิมาปฏิปทาในห้าห้องชีวิตและการปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือ ทิฐุธรรมมีกัตถประโยชน์ สังคหัตถุ เบญจศีล เบญจธรรม และยึดหลักการปกครองตามหลักธัมมาธิปไตย และในการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคกับแนวคิดของ Benjamin S. Bloom ของพระสิริเวศย์ มุฑจิตโต พบว่า จุดมุ่งหมายการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางด้านกาย จิตใจ และปัญญาอย่างชัดเจนและถือเป็นการพัฒนาพุทธวิสัยส่วนวิสุทธิมรรคนั้นเน้นการพัฒนาความประพฤติทางกายเป็นอันดับแรก ในส่วนการศึกษาเรื่องอาจริยวัตร-อันตวาสิกวัตร: หลักการปฏิบัติเพื่อความดีงามผาสุกแก่หมู่สงฆ์ ของพระทวีศักดิ์ ตปสีโล (เฉลิมสิริโรจน์) พบว่า จะเน้นให้เกิดความสนิทสนมสามัคคีและความอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก เรียบร้อยดีงาม และไม่มีความขัดแย้ง นอกจากนั้นในการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักอนุปปกัถาของพระรังสรรค์ ดิคุขปญโญ (พิมพ์า) พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตทางโลกจะนำไปสู่การบรรลุความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชีวิต ส่วนการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางพระพุทธศาสนาจะดำเนินชีวิตด้วยปัญญาแก้ทุกข์ด้วยปัญญา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)

บรรณาธิการวารสารวิจัยวิชาการ